

# OSTATNIE WIADOMOŚCI

Przebieg miesięczny  
2.10 z odb. w Adm.  
2.40 z odb. do domu

## KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VIII.

Kraków, Piątek 14 stycznia 1938 r.

Nr. 13

# Walka o ochronę lokatorów

rozegra się w dziś na plenum Sejmu — Komisja sejmowa odrzuciła we wtorek olbrzymią większością wszystkie poprawki Senatu

Sejmowa komisja prawnicza obradowała dn. 11 bm. między innymi nad zmianami wprowadzonymi przez Senat do projektu ustawy o obniżce komornego i o zmianie ustawy o ochronie lokatorów.

Przypominamy, że plenum Senatu uchwaliło przedłużenie obniżki komornego do końca 1938 roku oraz wprowadziło od 1939 roku kwartalną podwyżkę komornego o 2 i pół procent, pozostałe zaś artykuły projektu ustawy zmierzające do

stopniowej likwidacji ochrony lokatorów zostały przez Senat odrzucone.

Referent sejmowy pos. Gładysz wniósł o odrzucenie wszystkich poprawek Senatu. Roz-

winęła się obszerna dyskusja, w której zabierali głos, obok referenta, posłowie Gauza, Holyński, Olszewski i Sommerstein oraz wiceminister sprawiedliwości Chelmoński.

W głosowaniu, komisja znaczną większością głosów odrzuciła wszystkie zmiany wprowadzone przez Senat.

Na plenum Sejmu, dla odrzucenia poprawek Senatu, po-

trzebna jest większość 3/5 obecnych.

Ostateczna więc rozgrywka o ochronę lokatorów odbędzie się na jutrzejszym posiedzeniu Sejmu.

# Przemówienie P. Prezydenta na dorocznym obiedzie na Zamku Królewskim

11 stycznia Pan Prezydent R. P. i Pani Mościcka dorocznym zwyczajem podejmowali obiadem na Zamku Królewskim sześć misyj zagranicznych, akredytowanych w Warszawie z Nuncjuszem Apostolskim, monsignorem Cortesi na czele.

Oprócz członków korpusu dyplomatycznego w obiedzie wzięli udział Pan Marszałek Smigły Rydz, członkowie Rządu i inni wyżsi przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych.

Podczas obiadu Ks. Nuncjusz Cortesi wygłosił przemówienie, zawierające życzenia noworoczne dla Pana Prezydenta R.P., jakie zazwyczaj bywają składane w imieniu korpusu dyplomatycznego podczas przyjęcia w dniu 1 stycznia na Zamku, a które w tym roku nie mogły być wypowiedziane z powodu odwołania tego przyjęcia.

Na powyższe przemówienie Pan Prezydent R.P. odpowiedział, jak następuje:

Księżę Nuncjusz! Ceniąc wysoko podniosłe słowa i uprzejme wyrazy życzeń, które Wasza Ekscelencja zechciał mi złożyć w imieniu dostojnych monarchów i głów państw, reprezentowanych w Polsce, proszę Waszą Ekscelencję ze swej strony, by zechciał u progu Nowego Roku być wobec nich wyraziście mych bardzo serdecznych i gorących życzeń szczęścia i pomyślności ich krajów.

Wasza Ekscelencja zechciał wspomnieć w swym doskonałym przemówieniu dwa czynniki, które decydują o stanowisku naszego kraju w obliczu aktualnych zagadnień. Pierwszy — to niewątpliwie ciężkie i trudne warunki pracy międzynarodowej w chwili obecnej, a drugi — to wrodzona tendencja i instynkt naszego

narodu w kierunku układania swych stosunków z innymi na zasadach szacunku dla innych i dla samego siebie, oraz szczerzej i dobrej woli życzliwego zrozumienia życia i dążeń innych narodów.

Te dwa czynniki z natury rzeczy określają również politykę mego rządu. Mimo wszystkich trudności, z jakimi świat ma dziś do czynienia, nie straciliśmy jednak wiary w przewagę czynnika dobrej woli i życzliwości nad trudnościami, które powstają i powtarzają się tak często w historii. Doświadczenia uczą nas, że nie można jednym aktem, jednym podpisem, jedną koncepcją zmienić od razu tych dziedziczych między narodowego, które budzą niepokój i troskę, ale wierzymy również, że istnieje możliwość stopniowego układania stosunków między narodami, na podstawach lepszych i sprawliwszych. Sądzę, że instynkt naszego narodu uchroni nas zarówno przed złudzeniami, jak i przed pesymizmem.

Dlatego też cenię przypomnienie przez Waszą Ekscelencję, że rok

ubiegły dał nam możliwość wielu bezpośrednich kontaktów w pierwszej linii z okazji wizyty monarchy sprzymierzonego państwa jak i szeregu wybitnych mężów stanu krajów, z którymi Polska utrzymuje przyjazne stosunki.

Szczególne wagę przywiązuję natomiast do zrozumienia aspiracji, trosk i prac wszystkich innych państw, których tak godnych przedstawicieli widzę dziś na Zamku Warszawskim.

Życząc, abyśmy wszyscy w nadchodzącym roku mogli na podstawie realnych faktów nabyć więcej optymizmu i przeżyć mniej rozczarowań.

## Sensacja polityczna w Rumunii

### Zjednoczenie dwóch stronnictw liberalnych

BUKARESZT. Wczoraj wieczorem zaszedł w życiu politycznym Rumunii fakt, który będzie miał niewątpliwie duże znaczenie dla dalszego kształtowania się stosunków wewnętrzno - politycznych kraju.

W godzinach wieczornych po wspólnej naradzie przedstawicieli dwóch stronnictw liberalnych, a mianowicie partii liberalnej, na czele której stoi Dinu Bratianu i która wchodziła w skład rządu premiera Tatarescu, oraz partii liberalnej Je-

zego Bratianu, doszło do zjednoczenia obu stronnictw.

W komunikacie, donoszącym o tym fakcie zostało podkreślone, że Jerzy Bratianu wystosował do partii Dinu Bratianu list, w którym stwierdził konieczność zjednoczenia obu ugrupowań liberalnych.

Komitet centralny stronnictwa Dinu Bratianu przyjąwszy treść listu do wiadomości i oceniając w pełni istotną konieczność zjednoczenia wyraził swą całkowitą zgodę na tę propozycję.

## Student mimowolnym zabójcą

Zamiasz zającą wkradł ładunek strutu towarzyszowi

GNIEZNO. W majątku Broci szewo wydarzył się tragiczny wypadek śmiertelnego postrzeżenia 38-letniego Kazimierza Tomaszkiwicza przez jego krewnego, studenta Uniwersytetu Poznańskiego, Tadeusza Dodota.

Jadąc saniami zauważyli oni przebiegającego przez drogę zająca, do którego Dodot, strzelił z dubeltówki.

W chwili strzału podniósł się ze swego miejsca Tomaszkiwicz i otrzymawszy cały ładunek strutu w głowę, zginął na miejscu.

## Zebanie podkomitetu nieinterwencji nie przyniosło żadnych zmian

LONDYN. Przed południem podkomitet nieinterwencji odbył 2-godzinne posiedzenie, na którym rozpatrzono sprawozdania rzeczoznawców w sprawie trzech głównych punktów, zaaprobowanego w swoim czasie planu brytyjskiego, a mianowicie w sprawie organizacji wycofania ochot-

ników, w sprawie przyznania praw kombatantów oraz w sprawie wzmożenia kontroli.

Na ogół wyniki dyskusji w podkomitecie nieinterwencji są negatywne, i jak dotąd porozumienie w sprawie propozycji technicznych, opracowanych przez ekspertów, nie zostało osiągnięte.

## Posiedzenie grupy parlamentarnej O.Z.N.

Wczoraj przez cały dzień obradowała w dalszym ciągu grupa parlamentarna O.Z.N., która przeprowadziła dyskusję nad preliminarzem budżetowym na rok 1938/39.

# "Zadnych zmian nie będzie"

zapowiada w swym pierwszym okólniku szef O.Z.N., gen. Skwarczyński

Dn. 11 b.m. szef Obozu Zjednoczenia Narodowego gen. St. Skwarczyński wydał następujący okólnik do Obozu Zjednoczenia Narodowego:

— Po objęciu szefostwa Obozu Zjednoczenia Narodowego pierwszym mym słowem zwracam się do mego szlachetnego poprzednika plk. Adama Koca, dziękując Mu w imieniu całego Obozu za jego pracę a przede wszystkim z głębi jego serca i charakteru płynący wysoki ton moralny, będący w pracach obozu cechą niepospolitą wartości.

Witam wszystkich moich obecnych współpracowników, członków Obozu Zjednoczenia Narodowego, silnym ko-

leżeńskim uściskiem dłoni. Pójdziemy dalej wytkniętym szlakiem — wprost od celu. Wskazaniem naszym pozostają nadal pisma, czyny i życie całe Marszałka Józefa Piłsudskiego — proste, silne i tak głębokie nakazy marszałka Rydza-Smigłego zjednoczenia Narodu pod hasłem obrony Państwa i dźwignia Polski wzywaj — wreszcie na tych podstawach opracowana i na istniejącym w Rzeczypospolitej prawnym stanie rzeczy oparta deklaracja Obozu Zjednoczenia Narodowego, ogłoszona przez plk. Adama Koca dn. 21 lutego ub. r.

Zadne istotne zmiany nie zachodzą.

Nowym jestem tylko ja i moje siły, które dziś wszystkie bez reszty służą idei zjednoczenia narodowego oddając.

Przystępuję z zapałem do pracy, której doniosłość mnie porusza. Chcę, aby zapal ten udzielił się moim kolegom-współpracownikom i szeregom organizacyjnym.

Cel naszej pracy jest wielki i rzetelny. Jeśli praca ta, po meku wytrwała, rwać będzie naprzód nurtem głębokim, a nieustępliwym — wszystko co żywe i dzielne w narodzie pójdzie z nami.

(—) St. Skwarczyński.

## Ofensywa Chińczyków?

LONDYN. Reuter donosi z Hankou, że marsz. Czang-Kai-Szek odjechał na front. W związku z tym powstały pogłoski, że dowództwo chińskie zamierza przejść do natarcia na wszystkich frontach.

## Krwawe walki w Palestynie

HAIFA. Donoszą o gwałtownym starciu pomiędzy partyzantami a wojskiem w pobliżu m. Megiddo w północnej Palestynie. Partyzanci zbiegli, pozostawiając 600 naboju i dwie bomby.

## Straszliwy bilans

TOKIO. W Tokio panuje od początku stycznia niezwykle gwałtowna epidemia grypy. — Dziennie umiera około 60 osób.

# Zle się dzieje Polakom na obczyźnie

## Zgodna opinia posłów w czasie dyskusji nad exposé min. Spr. Zagr., Becka

Wczoraj w Komisji spraw zagranicznych Sejmu toczyła się dyskusja nad przemówieniem p. ministra Becka.

Pierwszy zabrał głos pos. Wiktorowski, który nawiązując do przemówienia ministra krytykował działalność Ligi Narodów.

— Polaka jako członek Ligi znalazła się w wyraźnym osamotnieniu z Rosją Sowiecką, która jest zobowiązana do obrony Polski, w razie agresji niepropagowanej, ale z powodu swej doktryny jest trwałym naszym przeciwnikiem i ewentualnym apasznikiem.

Umowy zawarte przez Polkę zostały urzeczywistnione poza paktem Ligi i nie mają związku z kwestią celowości naszego udziału w Lidze.

Mówiąc dokładniej o Rosji Sowieckiej mówca uważa, że Stalin zmienił tylko metodę walki, przypuszczając, że światowy przewrót komunistyczny może się dokonać tylko w oparciu o połączone państwo sowieckie.

Pos. Wałewski, porusza kolejno zagadnienie mniejszości polskiej w różnych krajach, domaga się, by sytuacja Polaków w Niemczech była nie tylko jednym z elementów polityki międzynarodowej, lecz by swobodnie i bez skrępowania rozwijać się mogła łączność duchowa i kulturalna Polaków w Niemczech z matczyną.

Lesy mniejszości polskiej w ZSSR urągają wszelkim pojęciom przyjętym przez świat cywilizowany. Prócz deportacji całych wsi i osiedli do najbardziej odległych krańców państwa mamy do czynienia z prześladowaniami.

Pos. Surzyński wyraża się z nieznanym o polityce p. ministra Becka.

Niepokojąca była sytuacja półpramiltonowej rzeszy Polaków w Niemczech. Omawiając deklarację zawartą w listopadzie 1937 r. mówca uważa, że scenaryusz w stosunku do niej jest dość powszechny w Polsce, zniżenie, jeżeli rząd niemiecki zaspokoi elementarne potrzeby mniejszości polskiej.

Z niepokojem obserwujemy rozwój wypadków politycznych w Gdańsku, które zmieniają jego charakter jako Wolnego miasta. Nasze placówki gospodarcze muszą się w Gdańsku swobodnie rozwijać, tubylcza ludność polska musi mieć możność zachowania swego bytu.

Dzięki inicjatywie MSZ przygotowano opinię zagraniczną

dla uprawnień kolonialnych Polki i emigracji żydowskiej. Należałoby stworzyć centralną komórkę w rządzie i dla tych zagadnień.

Wicemarszałek Mudry poświęca przemówienie swoje stosunkom z Rosją Sowiecką. Jako członek reprezentant narodu ukraińskiego stwierdza, że naród ukraiński przeżywa w Sowieciech straszne tortury fizyczne i duchowe.

Pos. Tarnowski stwierdza, że przez politykę zagraniczną zrobiła duże wysiłki, uwiecznione pozytywnymi rezultatami dla stabilizacji pokoju w Europie.

Pos. Marchewski uważa, że Liga rozczarowała Polskę także w odniesieniu do Gdańska. Zaprojektowanie systemu totalnego w Gdańsku skomplikowało sytuację. System ten sprzeczny jest ze sprawami mniejszości polskiej, skazuje ją na ciągłe kłopoty bytu materialnego i duchowego.

Pos. Hutten-Czapski porusza zagadnienie emigracji. Cyfra na cześć emigracji spadła bardzo znacznie. W r. 1936 nadwyżka emigracji nad reemigracją wyniosła zaledwie 11 tys. Cyfry z r. 1937 nie są jeszcze ustalone. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że przyrost naturalny ludności u nas wynosi średnio 400 tys. rocznie, to pojmujemy jak ważne staje się to zagadnienie. Na tym liście mówców została wyczerpana i głos w odpowiedzi zabrał min. Beck.

## Kronika polityczna

### WYBORY W POZNANIU

W styczniu b. r. mają zostać rozpisane wybory do samorządu miasta Poznania. Wybory te będą rozpisane i przeprowadzone na podstawie starej ordynacji wyborczej. W tej chwili różne ugrupowania polityczne i społeczne przygotowują się już do akcji wyborczej.

### WALKA O WPŁYWY.

Donoszą, że na terenie woj. lubelskiego w okolicach Podlasia, gdzie największe wpływy posiada Stronnictwo Narodowe i grupy ONR., pomiędzy tymi ugrupowaniami toczą się zażarte walki o wpływy na masę. Walki te przybierają charakter dość ostrej, dają się też zauważyć, że na wszystkich odcinkach decydującej zwycięstwo odnosi młodzież ONR.-owcy.

### KURSY MŁODEJ WSI

Na terenie województwa poleskiego odbywa się szereg kursów Związku Młodej Wsi dla przewodników pracy społecznej na wsi. Kursy te są tak zorganizowane pod względem technicznym, aby każdy powiat na Kresach Wschodnich miał kilku przewodników Związku Młodej Wsi dla prowadzenia pracy społeczno-gospodarczej.

### WOJCI I SOŁTYSI UZBROJENI.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyraziło zgodę na wydawanie pozwolenia na posiadanie broni krótkiej przez wójtów i sołtysów. Obowiązkiem powiatowych Władz Administracji ogólnej jest pilnowanie by w razie ustąpienia z urzędu wójta lub sołtysa dane pozwolenie zostało mu odebrane.

WYBORY PREZESA C.T.O. i K.R. W dniu 15 b.m. odbędą się wybory prezesa Centralnego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych. Najważniejszymi kandydatami są: pp. senator Muleki i poseł Piotr Sobczyk.

Dowiadujemy się, że kandydatura p. Piotra Sobczyka jest mniej brana pod uwagę.

### ZYDZI WCIAŻ OBRADUJĄ.

Władze Naczelne Świątowego Związku Sjonistów prowadzą ożywione obrady w Krakowie nad obecną sytuacją polityczną i wewnętrzną żydów w Polsce. Na obradach tych mają być powzięte ważne rezolucje.

## Amunicja na dnie rzeki w Uon przez tajemniczych osobników

CLERMONT FERRAND. — Wczoraj na południu wydobyto z dna rzeki w pobliżu pałacu kilka sztuk broni i amunicji oraz broszury, które zostały wrzucone do wody przez trzech nieznanych osobników w ciągu przedpołudnia.

Przebieg te zażyłowane są „List do Francuzów” — w tre-

ści stwierdzają, że „Arc” jest ruchem narodowym, mającym na celu obronę przeciw zakusom marksistów na Francję.

W chwili obrony koniecznej „Arc” wysąpi na zewnątrz. Jak przypuszczają, odkrycie broszur i broni naprowadzi na ślady łączności pewnych osób z aferą „Csaru”.

## Trzęsienie ziemi w Japonii

### Ludność ucieka w popłochu

LONDYN. Wschodnia Japonia doznała w ciągu nocy silnego trzęsienia ziemi. 12 minut po północy nastąpiły, jak donoszą z Osaka, pionowe i poziome wstrząsy, które trwały 20 minut. Domy zdrząły w posadach i wielu mieszkańców

zaczęło uciekać na ulicę. Ośrodkiem trzęsienia ziemi był obszar, położony 70 mil na południe - wschód od Osaka. Maksymalna amplituda wstrząsu wyniosła 25 m/m.

O żadnych ofiarach w ludziach nie doniesiono.

## Sensacyjne zerwanie rokowań o układ handlowy włosko-amerykański

LONDYN. Odmowa St. Zjednoczonych uznania króla Wiktora Emanuela jako cesarza Abisynii pociągnęła za sobą zerwanie rokowań włosko-amerykańskich o traktat handlowy. Rokowania te były już prawie zakończone i przeprowadzone były co do strony rzeczowej pomyślnie. Mussolini domagał się jednak, aby nowy trak-

tat zawarty był w imieniu króla Włoch i cesarza Abisynii.

Amerkański sekretarz stanu Cordell Hull odmówił natomiast temu żądaniu, przeciwnie domagał się wprowadzenia do układu klauzuli stwierdzającej, że podpisanie przez St. Zjednoczonego traktatu nie oznacza uznania podboju Abisynii przez Włochy.

## Tajemnicza łódź podwodna storpedowała holenderski statek

LONDYN. Statek holenderski „Hannah”, liczący 3750 ton, zarejestrowany w Rotterdamie, zaatakowany został wczoraj na Morzu Śródziemnym i storpedowany przez nieznaną łódź podwodną.

Atak nastąpił blisko wschodniego wybrzeża hiszpańskiego w odległości 6 mil od przylądka San Antonio między Walencją a Aticante. Statek szedł

do Walencji z ładunkiem zboża i grochu.

Załoga statku została wyratowana przez rybaków małego portu Javea, którzy, łowiąc ryby, zauważyli tonący statek i przybyli natychmiast z pomocą.

Łódź podwodna natychmiast po storpedowaniu statku holenderskiego oddaliła się.

### Samoloty japońskie

## bombardowały misję francuską

### Jeden m. sjonarz za y, drugi odnósł rany

SZANGHAJ. — Ambasador Francji złożył energiczny protest ambasadorowi japońskiemu Kawagoe w sprawie bombardowania w dn. 8 stycznia przez samoloty japońskie misji francuskiej w Nanning Kuangsi. W

czasie tego bombardowania jeden z o. misjonarzy został zabity, drugi zaś ranny.

Na polecenie ambasadora Francji dowódca krążownika francuskiego „Primauguet”, działając w charakterze najwyższego dowódcy na reddie, złożył protest na ręce admirała Hasegawa, dowódcy japońskiego lotniska morskiego.

## ZAPOBIEGA ODMROŻENIOM RAK-KREM PRAKATOW. PERFECTION

## Japonia pragnie... pokoju

### ale gotowa jest do dalszej, nieustępliwej walki

TOKIO. Ag. Domei donosi, że deklaracja, wyłuszczająca zasady polityki japońskiej wobec Chin, będzie ogłoszona w końcu bieżącego lub przyszłego tygodnia.

W kołach oficjalnych wyrażają przekonanie, iż Japonia gotowa jest zawrzeć pokój i że dalszy rozwój wydarzeń w Chinach zależy od marsz. Czang-Kai-Czeka.

Nie tracąc nadziei na pokojowe załatwienie zatargu, Japonia gotowa jest prowadzić w dalszym ciągu akcję wojenną, gdyby nie udało się dojść z Chinami do porozumienia. Narada pod przewodnictwem cesarza miała obradować nad sprawą zwiększenia sił zbrojnych walczących w Chinach.

„Jomiuri Szimbun” pisze, że Japonia gotowa jest wstrzymać natarcie swych wojsk, skoro tylko Chiny okażą chęć porozumienia. Nie ma jednak nadziei, aby rząd chiński był skłonny do pojednania, wobec czego należy

akcję wojenną prowadzić do końca aż do całkowitego rozbięcia rządu narodowego.

Dziennik przestrzega naród japoński przed popieszczeniem zawieraniem pokoju lub zatrzymaniem się w pół drogi.

## Wielki proces komunistów

Wczoraj w Sądzie Okręgowym w Warszawie rozpoczął się wielki proces o działalność komunistyczną.

Ławę oskarżonych zajęły 43 osoby, wśród których 29 odpowiada z więzienia.

Akt oskarżenia obejmuje przeszło 150 stron pisma maszyno-

wego.

Rozprawie przewodniczył sędzia Chawłowski. Oskarża prok. Piotrowski. Oskarża kilku kłunastu adwokatów, m. in. Rundo, Dąbrowski, Potok, Surowicz, apl. adw. Rambach.

Proces potrwa co najmniej 2 tygodnie.

## Nowy atak na „wrogów ludu”

MOSKWA. Komisarz finansów Czubar w artykule, zamieszczonym w „Prawdzie”, stwierdza niewykonanie planu finansowego w sensie przekroczenia funduszu płac zarobkowych oraz deficytu państwowego handlu detalicznego, wynoszący o-

koło 15 miliardów rubli.

Nie mało zakłętych „wrogów ludu”, pisze Czubar, znało się w resorcie finansów. Na czele komisariatu finansów stali wytrawni szpiedzy, którzy wydawali tajemnice państwowe i tajne dokumenty w ręce wrogów, a poza tym dążyli do zamiatania finansów. „Czubar przyznaje, że wrogowie ci wyrządzili obrzynie szkody finansom sowieckim”, przy czym osobiście ostro zaatakował b. komisarza finansów Hrynko, który swego czasu był właściwym organizatorem finansów sowieckich.

Oświadczenie Czubara w sprawie Hrynko, który zniknął przed szeregiem miesięcy, uważane jest jako pewnego rodzaju oficjalny komunikat, nie tylko o aresztowaniu Hrynki, lecz również o jego osądzeniu.

## Staszliwa fala mrozu nawiedziła od kilku dni Maroko

CASABLANCA. Od kilku dni Maroko nawiedzone zostało przez nienotowaną dotychczas falę chłódów, połączonych z wielkimi opadami śnieżnymi w górach Atlasu i okolicach podgórskich. Miasto Marakesz pokryte została warstwą śniegu, który nie topniał w ciągu 48 godzin. W Fezie i Meknesie zanotowano 7 stopni niżej zera. Również w okolicach Casablan-

ci termometr opadł do 2 st. poniżej zera.

Niepanujące tu nigdy mrozy spowodowały w 90 procentach zniszczenie plantacji ogrodowych. Nieustalone na razie straty obliczane tu są na wiele milionów franków.

Wiele osad podgórskich i wszystkie posterunki wojskowe w Atlasie odcięte zostały zaspami śnieżnymi.

### POMADKI DO UST SZACHA



## O współpracy z wielkim przemysłem

WASZYNGTON. Prezydent Roosevelt odbył wczoraj naradę z przedstawicielami wielkiego przemysłu, w czasie której badano, jakimi środkami można zapewnić współpracę rządu z wielkimi przedsiębiorstwami przemysłowymi.

# Krwawa zemsta zdradzonych żon

## Jedna oszpeciła męża, druga wypaliła oko rywalce

Wczorajsza wokanda Sądu Okręgowego w Warszawie całkownie zasłużyła sobie na określenie „romantyczno - kryminalnej”.

### ZA ZŁAMANIE WIERNOŚCI MAŁŻENSKIEJ

I tak na jednej i tej samej sali rozpoznawane były dwie sprawy, w których oskarżone były dwie kobiety o zadanie kalectwa przy użyciu żrących kwasów. W obu wypadkach był to

akt zemsty ze stron żon za złamanie wierności małżeńskiej. I kiedy jedna z nieszczęśliwych żon zemstę wywarła na rywalce, to druga akt rozpaczki skierowała w stronę bezpośredniego sprawcy — męża.

W trzeciej sprawie oskarżony był mężczyzna, który zbrodniczy swój zamysł powziął pod wpływem... odmowy zawarcia związku małżeńskiego.

Różnica płci, przyczyn i srodka wiska sprawiły, że zemstę swą wywarł w sposób oamienny: podpalił zagrodę, w której zamieszkiwała narzeczona.

### TRAGEDIA MEŻATKI

Eugenia Arciszewska, młoda, bo zaledwie 24-letnia meżatka, już niedługo po ślubie spozstrzegła się, że nie jest jedynym przedmiotem uczuć swego męża, który nader chętnie miłość swą skierowywał do Ireny Oleśńskiej.

Arciszewska wysledziła częste, acz pokryjome spotkania. Niejednokrotnie prosiła męża o zaniechanie odwiedzin przyjaciółki, ale bezskutecznie.

Kiedy nazwisko kochanki przestało być tajemnicą dla żony, Wiktor Jan Arciszewski posunął się do tego, iż zaczął przyjmować Oleśńską pod dachem rodzinnym.

Arciszewska błagała Oleśńską o zerwanie znajomości z jej mężem i nawet uzyskała przyrzeczenie, poparte „słowem honoru”.

### MIŁOŚĆ SILNIEJSZA...

Okazało się jednak, że miłość jest silniejsza od honoru i znajomość nie tylko się nie urywała, ale była coraz więcej wzmocniana. Arciszewska zdecydowała się na radykalny sposób.

### SPOTKANIE Z RYWALKĄ

12 sierpnia ub. roku, szpiegując męża, wykryła, iż umówił się z kochanką na miasteczko. Kiedy Arciszewski wyszedł z mieszkania, udała się za nim. Mąż czysta zaobserwował, iż żona go szpieguje i zawrócił. Nie wiedział, iż Arciszewska ma ze so-

ba kubek z kwasem siarkowym.

Tymczasem kobieta udała się na plac Mirowski, gdzie zgodnie z przypuszczeniem spotkała oczekującą na Arciszewskiego, Oleśńską. Rywalki zetknęły się oko w oko. Nawiązała się rozmowa, po czym obie poszły w kierunku placu Żelaznej Bramy!

### KUBEK Z KWASEM SIARCZANYM

Wtedy Arciszewska wydobyla z zanadru kubek z kwasem i oblała kochankę męża. Na szczęście, żrący płyn nie wypalił oczu młodej kobiecie, która doznała jedynie bardzo ciężkiego uszkodzenia wzroku.

Arciszewska aresztowano. Rana przewieziono do szpitala.

### ODWIEDZIŁA OFIARĘ W SZPITALU

Kiedy po przeprowadzeniu dochodzenia Arciszewska odzyskała wolność, odwiedziła rywalkę w szpitalu. Ku swej rozpaczy dowiedziała się, że nawet po wypadku Oleśńska nie zerwała znajomości z Arciszewskim. Próbowła więc poróżnić ich w ten sposób, iż wyznała wobec Oleśńskiej, że czynu swego dopuściła się rzekomo z namowy męża, który nawet podżegał ją do morderstwa przyjaciółki.

Wczoraj zapadł wyrok, skazujący Arciszewską na jeden rok więzienia.

W drugiej ze spraw ławę pod sądnych zajęła 40-letnia Feliksa Niewiadomska. Wraz z mężem, Władysławem, zamieszkiwała w domu przy ul. Wolskiej 195.

Niewiadomska w ostatnich czasach żywiła przypuszczenie, że mąż jej utrzymuje bliższe stosunki z innymi kobietami. Nie udało się jej wprowadzić ustalić nazwiska zwycięskiej rywalki, ale fakt, iż mąż zazwyczaj wracał do domu nad ranem jak również pewne intymne szczegóły sprawiły, że przypuszczenie Niewiadomskiej miało zupełnie podstawy.

### GROZIŁA MĘŻOWI

Na tle zazdrości między małżonkami dochodziło do częstych nieporozumień i awantur. Jedną z takich trafiła nawet przed stół sędziowski.

Niewiadomska, oskarżona o groźby karalne w stosunku do męża, została skazana na początku ubiegłego roku na 1 miesiąc aresztu, przy czym Sąd Grodzki zawiesił wykonanie kary, dając Niewiadomskiej w ten sposób możliwość poprawy.

### KWASEM SOLNYM W OCZY

20 września ub. roku Władysław Niewiadomski wrócił do domu o godz. 4 nad ranem. Wnet wybuchła awantura. W trakcie sprzeczki Niewiadomska schwyciła przygotowany już z góry kubek z kwasem solnym i chlusnęła żrącym płynem w oczy mężowi. Niewiadomski na chwilę stracił przytomność.

Rozjuszona kobieta uderzyła męża w twarz, a następnie napełniła kubek i ponownie chlusnęła na męża, oblewając mu piersi.

Kiedy na krzyk mężczyzny wbiegła sąsiadka, zauważyła oryginalną acz przeraźliwą scenę. Na środku pokoju stał Niewiadomski z popaloną twarzą i piersiami, trzymając w objęciach swą żonę. Niewiadomski w ten sposób bowiem pragnął zabezpieczyć się przed nowym atakiem żony.

### WYPALENIE OKA.

Niewiadomskiego przewiezio-

no do szpitala, gdzie okuliści stwierdzili, oprócz zewnętrznych obrażeń, niemal zupełne wypalenie lewego oka.

Na wczorajszej rozprawie Niewiadomska, nie przecząc faktowi oblańia męża kwasem, tłumaczyła swój czyn rozstrojem nerwowym, do jakiego doprowadziła ją niewierność męża.

Niewiadomską sąd skazał na 1 rok więzienia z zawieszeniem na 2 lata.

\*\*

Marian Sulich, mieszkaniec wsi Józefów pod Radzyminem zalecał się do Leokadii Karkosa. Młoda dziewczyna wiejską odrzucała te zaloty, a po pewnym czasie zaręczyła się z innym wybranym fortuny.

### DOM W PŁOMIENIACH.

W październiku ub. roku dom matki Karkosa, u której Leokadia zamieszkiwała, stanął w płomieniach. Ogień wybuchł wśród nocy i ślady wskazywały, iż został podpalony. Na błocie koło zgłiszcz policja znalazła nazajutrz odciski męskich butów.

Ponieważ podejrzenie padło

na Sulicha, dokonano pomiarów i okazało się, że buty Sulicha wiernie odpowiadają śladom na błocie. Wokół domu rozrzucona była słoma, umyślnie przyniesiona ze stodoły. Przesłuchany Sulich do winy nie przyznał się. Wyjaśnił, że jest niewidomy i krytycznego wieczoru udał się do narzeczonej, pragnąc dowiedzieć się, czy istotnie zaręczyła się z kim innym.

Zabłądził i nie wszedł do izby. Zapalił papierosa i prawdopodobnie niezgaszona zapalka upadła na słomę, której z powodu kalectwa nie mógł dojrzeć.

Powołani tymczasem świadkowie zeznali, że Sulich wprawdzie ma słaby bardzo wzrok, ale widzi i nieraz wśród nocy odbywa kilkukilometrowe spacerki.

Sulich został skazany na 4 lata więzienia.



W jutrzejszym numerze dalszy ciąg ankiety „Co bym zrobił, gdybym został ministrem”

## Sensacyjny proces b. starosty oskarżonego o nadużycia

Proces b. starosty Robaczkiewicza toczący się przed Sądem Okręgowym w Stanisławowie powoli zaczyna się przedstawiać w sensację.

Obrona przede wszystkim wysuwa tezę, że Robaczkiewicz cierpi na ograniczoną zdolność rozpoznawania czynów i prosi, aby stwierdzili to biegli lekarze. Następnie obrona powołuje się na zasługi niepodległościowe oskarżonego, na co obrońcy ofiarują dowody z akt państwowych. I w końcu obrona stara się wykazać, że oskarżony w związku z piastowaniem stanowiska starosty krzemienieckiego, a następnie grodzieńskiego, był zmuszony wydawać ogromne sumy na reprezentację. Obrona wnosi więc o powołanie całego szeregu świadków, rekrutujących się z dygnitarzy państwowych, którzy mieliby złożyc dowody prawdy.

Oskarżony Robaczkiewicz przyznał się przed sądem do czynów zarzuczanych mu przez akt oskarżenia. Przyznaje się do wypłacenia tylko drobnej sumy z kwoty przeznaczonej dla akcji pomocy najbiedniej-

szym. Resztę wziął dla siebie, aby pokryć swe długi zaciągnięte w Krzemieńcu i Grodnie. Przyznaje się również do wzięcia pieniędzy przeznaczonych dla powodźian, i wyjaśnia jak „rozeszły się” pieniądze, przeznaczone na uczczenie 20-lecia bitwy pod Mołotkowem.

W sprawie „grypsu” UON-owca oskarżony tłumaczy się, że więźniowie wzięli go pod podszewkę, on zaś nie protestował przeciw temu, ponieważ przywykł już do atmosfery więziennej.

Robaczkiewicz bierze gorąco w obronę współoskarżonego, Jana Stawińskiego, którego przedstawia sądowi jako ofiarę swych wyraźnych nakazów służbowych.

Charakterystyczny jest ustęp z zeznań oskarżonego, gdy wyjaśnia jak obliczał diety na podróże służbowe. A więc pewnego razu wystawił następujący rachunek: za dorózkę zapłacił 30 zł., bagażowemu dał 6 zł., za hotel zapłacił 60 zł. za dobę i t. d. W ten sposób za jedną podróż zlikwidował 196 zł. diet.

Przy swedzeniu ciała, liszajach i WYRZUTACH SKÓRKYCH stosuje się **KREM „LAIN-AGE”** kosmetyk usuwający WADY NASKÓRKA tak u dorosłych jak i u dzieci

## Podziękowanie dla ludu greckiego za manifestacje w dniu ślubu nasę wcy tronu

ATENY. — Król Jerzy II-gi wydał orędzie, w którym dziękuje ludowi greckiemu gorąco za szczery udział w szczęśliwym wydarzeniu w domu panującym, jakim było małżeństwo księcia następcy tronu Pawła z księżniczką Fryderyką.

Orędzie królewskie podkreśla, że miłość i przywiązanie narodu, jakie się ujawniło przy tej okazji dla dynastii i wspaniałe i godne przyjęcie zadowolonego dostojnym gościem Grecji, przybyłym na uroczystość, wzmocnia

jeszcze postanowienie króla w dalszej pracy dla postępu i dobrobytu ukochanej ojczyzny.

Rumuński następca tronu wielki wojewoda Michał opuścił wczoraj o godz. 21 m. 50 Ateny, udając się po ciągiem specjalnym do Bukaresztu. Na dworcu zęgnali księcia następcę tronu król Jerzy II-gi, księżna Helena Grecka, członkowie rodziny królewskiej, premier Metaxas na czele rządu oraz dyplomacja.



## Niefegalna sprawa

Chciałem już wyjść z bramy kiedy w oczy rzuciła mi się dziwna scena. Przyczaiłem się więc w kącie i obserwowałem.

Właściciel księgarni, pan Buch, u którego już nieraz kupowałem książki, zatrzymał się z dwoma synkami tuż przed bramą, rozejrzał się tajemniczo dookoła i wydał rozkaz.

— Uwaga. Pilnować!

Chłopcy stanęli na czatach po obu stronach ojca i pilnie wyglądali, czy ktoś nie nadchodzi. Wówczas pan Buch wsadził w usta papierosa i wyjął zapalniczkę.

— Stać! — wrzasnąłem, wy padając z bramy.

Księgarz zatrząsł się z przerażenia. Papieros wyleciał mu z ust, zapalniczka z ręki.

— A to pan? — ochłonał, poznając we mnie swego stałego klienta. — Pan myśli, że pański dowcip był dowcipny? Taki dowcip może zabić człowieka. Mnie teraz serce lata, jak wiewiórka.

— Co pan tu robił — spytałem — że się pan tak boi?

— Nic...

Pan musiał robić coś niefegalnego.

Pan Buch rozejrzał się lękliwie dookoła i podniósł upuszczoną zapalniczkę.

— Powiem panu prawdę — szepnął. — Chciałem zapalić papierosa... Niestemplowaną zapalniczką... Wie pan chyba specjalni kontrolerzy szukają, kto ma nieostemplowane zapalniczki i jak znajdują, konfiskują. I ja się zawsze trzęsę ze strachu.

— To po co pan sobie kupił? — Kto kupił? Dostałem w prezencie.. Pan pojęcia nie ma co ja przez nią cierpię. W domu się boję zapalić, bo do służącej przychodzi policjant. Tylko w nocy, jak są spuszczone rolety to ja się odważam...

Na ulicę wychodzę zawsze z dziećmi. Żeby pilnowali, czy ktoś nie idzie, jak ja zechcę zapalić. Żyję w ciągłym strachu.. Ja mam za słabe serce na ten interes.

Więc dlaczego pan nie używa zapalek?

— Jak się ma zapalniczkę, to nie po to, żeby używać zapalek.

— Wyrzuc pan ją.

— Szkoda. Spójrz pan jaka to ładna zapalniczka.

I całe życie pan się z nią będzie mordował? — zdziwiłem się.

— Nie. Bądź pan spokojny. Czekam tylko aż któryś z moich synów dorosnie. To mu podaruję.

Napoleon Sadek.

## Zadajcie doskonałej CHAŁWY

w smakach: orzechowy, pomarańczowy, mikado, malaga, witaminowa i t. d. firmy

**UNION** Warszawa, Wolska 69 Tel. 270-51

## RADIO

CZWARTEK, dn. 13.I. 1938 r.

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka. (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Przerwa. 11.15 Klasycy i romantycy — poranek muzyczny dla gimnazjów. 11.40 Pieśń bez słów (płyty). 12.03 Audycja południowa. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Rozmowa muzyka z młodzieżą. 16.15 Koncert rozrywkowy. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.00 Uniwersytet Stefana Batorego. 17.15 Koncert solistów. 17.50 „O typach biegaczy” — pogadanka. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.10 Skrzynka ogólna. 18.35 Audycja dla młodzieży wiejskiej. 19.00 Klasycy na Teatr Wyobraźni. „Alkestis”. 20.00 Pogadanka aktualna. 20.10 Koncert rozrywkowy. 21.45 „Z mojego warsztatu” — szkic literacki. 22.00 Ludwik van Beethoven: Septet.

WARSZAWA II (Mokotów).

13.00 Koncert rozrywkowy. 14.00 Parę informacji. 14.10 Ulubione fragmenty i arie operowe. 15.10 Jak spędzić święto. 15.20 Wiadomości sportowe. 15.25 1000 taktów muzyki. 18.10 Koncert solistów. 18.50 Muzyka lekka (płyty). 19.55 Życie kulturalne sto lat. 22.00 Zima w Londynie. 22.15 Do tańca gra Mela Orkietra P. R. 23.00 Muzyka taneczna. (płyty).



DZIEŃ RYS

# DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,  
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Po przeczytaniu listu Jadzi do Bogumolowa pułkownik Iwanow, stojący na czele carskiej ochrony, polecił tajemnemu agentowi Gruszko zażądać się wyśledzeniem tej sprawy.

Iwanow wyjął z szuflady arkusik papieru, na którym zanotował sobie różne rzeczy, i zaglądając do tych notatek, powiedział:

— Niech pan posłucha, będzie pan musiał zaprowadzić pewne zmiany w swoim wyglądzie... Kapełusz, palto... no i twarz... i w twarz trzeba będzie coś niecoś zmienić... pan rozumie?

— Rozumiem, wasza wysokość.

— Idźcie o osobę, — mówił dalej Iwanow, — która jest dla mnie jeszcze otoczona mgłą tajemniczości, ale wiem, że to niebezpieczny ptaszek. Widzi pan ten adres, — podał mu kartkę papieru, na której zapisany był adres Sawickiego, — dziś jeszcze pójdzie pan do tego mieszkania i wymyśli pan jakąś historię, że przyjechał pan z zagranicy, — powiedzmy — z Krakowa. Oświadczy pan, że pana przysłał niechaj Wiktor z Topolowej szesnaście w Krakowie. Powie pan, że tu, w tym mieszkaniu, powinna się znajdować... zaraz, zaraz... — uderzył się nagle Iwanow w czoło i rozwarł szeroko oczy. — Ach, co za głupiec ze mnie, dlaczego mi to wcześniej na myśl nie wpadło... — wysunął szybko szufladę i wyciągnął stamtąd list, który mu przesłał komisarz Zacharko. — J. L... J. L... Jadwiga Izdebska... Ona była przecież w Moskwie... Tak, to na pewno ona...

Gruszko stał zdziwiony, nie rozumiejąc co Iwanow ma na myśli.

Iwanow trwał przez chwilę w zamyśleniu, marszcząc czoło i nie przestając zglądać do listu.

— Słucha pan, zrobimy w ten sposób, — odezwał się wreszcie Iwanow — zaryzykujemy... Dziewięćdziesiąt dziewięć procent jestem pewny, że to ona. Właściwie powinienem ją natychmiast aresztować... To taka, co ma już na sobie wyrok sądowy... Skazana na śmierć... Muszę ją jednak mieć pod obserwacją przez parę dni... Nie, rezygnuję z poprzedniego planu... Zabierzmy się do tego inaczej... Pan pójdzie do tej służącej, niby to przyniesie jej pan list od narzeczonego, policjanta. A tymczasem postara się pan poznać nieco bliżej ze służącą... W ten sposób będzie pan miał możność przyrzeć się dobrze tej paniusi, o której dopiero co opowiadałem. W każdym razie musi pan zmienić swój wygląd. Sądzę, że nie zadziwiłaby krótka bródka, ale taka rozczochrana, nie taka, jakie noszą zwykle te buntowszczyki.

— Panie pułkowniku, Gruszko, posiada aktorskie zdolności. Już ja rozumiem, o co tu idzie. Pan, wasza wysokość, ma podejrzenie, że to jest znana terystka, Jadwiga Izdebska. Nie znam tej wprawdzie, bo, jak panu wiadomo, należałem do organizacji ra-

domskiej buntowszczyków, ale słyszałem o niej nieraz z ławościami czy to ona, wywęszę. Panie pułkowniku, jedno pytanie: jeżeli zauważy, że ta paniusia coś wywahała, i gotowa jest wyszukać mi się z ręką, — czy wolno mi wtedy założyć jej kajańki na ręce i przyprowadzić ją do ochrony?

— Panie Gruszko, — odparł Iwanow prawie że z wyrzutem, — nie powinien pan stawiać tego rodzaju pytań. Rozumie się, że jeżeli pan zauważy, że ptaszek gotuje się do odlotu, wtedy wszystko wolno, bracie... Zrozumiano?

— Panie pułkowniku, — odpowiedział z uśmiechem Gruszka, — ten, co pyta, nigdy nie błądzi.

Iwanow dał mu jeszcze cały czereg wskazówek. Podał mu także adres fryzjera, który zajmował się specjalnie zmienianiem wyglądu twarzy takich agentów, zmuszonych do odgrywania rozmaitych ról na scenie, której na imię — ochrona carska.

Każdej niedzieli Antosia wracała do domu pełna wrażeń, i długo jeszcze radowała swoją duszę przypomnieniem sobie różnych chwil z pobytu w narzeczonego. Gdy wróciła tej niedzieli późną nocą do domu, czuła się bardzo zmęczona, miała wciąż jeszcze wrażenie, że opasują ją mocno ramiona narzeczonego. Jak pijana położyła się do łóżka i od razu zasnęła. Z rana wstała, jak zwykle, gdy jeszcze było ciemno, przygotowała śniadanie dla pana i dzieci, które miały pójść do szkoły. Krzątając się tak przy kuchni, myślała bez przerwy o tym, co jej wczoraj powiedział narzeczony. Więc ta domniemana ciotka z Ameryki należy do „tamtych gości”, co to rzucają bomby, co zabijają policmajstrów i komisarzy.

— Hm... hm... To taki z niej ptaszek... tak... A wygląda, jak prawdziwa kochanka... Jeżeli tak, to jej pan, znaczy się, także się zajmuje takimi sprawami...

Antosia zaczęła teraz spoglądać na Jadzię zupełnie innym wzrokiem. Wydawało jej się, że Jadzia ukrywa w zanadrzu bombę, że w gabinecie, w którym Jadzia sypiała, muszą gdzieś być ukryte w ścianach i podłodze bomby.

— Nie, ja tu nie pozostanę dłużej. Nie chcę takiej służby. Może przyjdzie policja, mogą i mnie zaaresztować. Fabrykant... Widział kto coś podobnego... Myślałam — porządny człowiek... A ma do czynienia z buntowszczykami... To straszne...

Antosia przez cały dzień śledziła każdy krok Jadzi. Przez cały czas Antosia dziwiła się, dlaczego Jadzia wciąż siedzi w domu. Już blisko tydzień, jak tu przyszła do nich i ani razu jeszcze nie wyszła na ulicę.

Antosia łamała sobie głowę nad tą zagadką — co to może być takiego? Ale teraz już wszystko rozumie. Teraz już rozumie, dlaczego ta „ciotka” przesiaduje stale w domu. Bo ona należy do „tamtych gości”, których przesładowuje policja. Jest więc zrozumiałe, że boi się nosa wytknąć na ulicę.

Antosia spoglądała teraz na Jadzię takim wzrokiem, jak gdyby myślała: za chwilę pęknie bomba, o, już wała do drzwi, wchodzi policja, dzieją się straszne rzeczy... Antosia czuła wprost strach przed Jadzią.

Następnie niedzieli, — postanawia Antosia, — poradzę się swojego chłopca... usłyszę, co on powie. Jak ja mogę zostać na służbie, gdzie znajdują się tacy niebezpieczni ludzie. Kto wie, jak się to wszystko skończy...

Podczas obiadu Antosia nie spuszczała oka z Jadzi, i gdy podawała potrawy, nadstawiała uszu, aby złapać choć słowo z rozmowy, którą prowadził jej pan z domniemaną ciotką z Ameryki.

I oto do jej uszu dotarło parę słów: Kraków... moje dziecko... Sybir... bunt... Niepodległa Polska... czerwone chorągwie...

Dla Antosi wiele z tych słów było nie zrozumiałych, ale czuła, że poza tymi wszystkimi słowami ukrywa się jedno straszne słowo: bomba. To słowo zaś od dawna wywoływało w niej paniczny strach — a to dlatego, że była kiedyś świadkiem strasznego wydarzenia: W jej oczach przed kilkoma laty bomba rozdarła na kawałki wice - komisarza ósmego cyrkułu, Konstąntynowa.

Antosia pracowała wtedy na Świętokrzyskiej, niedaleko Marszałkowskiej. Było to w biały dzień, pani posłała ją coś kupić. Gdy Antosia deszła do rogu Marszałkowskiej i Świętokrzyskiej, coś huknęło tak przeraźliwie, tak strasznie, że zatoczyła się pod ścianę i upadła. Ale oczy jej zdążyły podchwycić obraz ręki ludzkiej w jasno - niebieskim rękawie, która przeleciała obok niej w powietrzu. Szklko wypadających szyb rozprysnęło się u jej nóg, a ludzie zaczęli uciekać w dzikiej panice. I ona, Antosia, podniosła się szybko i zaczęła uciekać, w ulicę Świętokrzyską. Po tym przez kilka tygodni widziała przed oczyma tę latającą rękę.

Od tego czasu słowo: „bomba” napawało ją panicznym strachem. Później dowiedziała się, że to jeden z „tamtych” rzucił bombę na wice - komisarza Konstąntynowa i że ręką, którą widziała w powietrzu, była jego ręka.

Kto wie, czy ta „ciotka z Ameryki” nie przygotowuje takiej samej bomby dla innego komisarsza... Antosia drżała na samą myśl o tej możliwości. Nie, ona nie zostanie dłużej na tej służbie...

Wieczorem zastukała do drzwi kuchennych.

— Kto tam — zapytała Antosia.

— Proszę otworzyć, — usłyszała Antosia obcy głos. — Czy tu mieszka Antosia Włoch?

Serce Antosi zabłoło mocniej. Otworzyła drzwi. Przed nią stał niski jegomość, o małych, latających oczkach, i rozczochranej bródce.

— Czy pani jest panną Antosia Włoch?

— Ja, — odpowiedziała Antosia drżącym głosem.

Dalszy ciąg jutro.

## Nowela

# Szlachetny człowiek

Stary Benevolent był najwłaściwszą osobistością w Goldriver. Był właścicielem jedynego banku i kolejki, która łączyła miasteczko z główną linią kolejową, odleciała o trzydzieści kilometrów. Znał każde dziecko w mieście i wiedział o każdym mieszkańcu więcej niż sam wie dział o sobie.

— Co się stanie ze światem — zapytał go pewnego dnia jeden z radnych — gdy pan wyciąga pomocną rękę do każdego wypuszczonego na wolność więźnia zamiast...

— Pozwolić mu w dalszym ciągu kraść — dokończył Benevolent za radnego — co by z pewnością musiał uczynić Turbin, gdybym postąpił tak jak inni ludzie.

— Daleko pan z tym nie zajdzie — oświadczył radny na przeganie.

Po kilku chwilach zapukano do drzwi i na progu ukazał się nadkonduktor Thickly, który trzymał Turbinę za kołnierz.

— Co się stało? — zapytał zdumiony Benevolent.

— Znikło 25 000 dolarów przez znaczonego dla banku — oświadczył Thickly.

— Tak jest, — dodał z powagą Turbin. — Zanim wychodziłem na stację, otworzyłem kasę

i stwierdziłem, że jest pusta. Nie wiem jak to się stało, albo wiem tylko na stacjach opuszczałem wagon pocztowy, udając się po bagaż.

— Ale ja wiem... — Thickly z wyższością spojrział na Turbinę. — Przypadkowo wyjrzałem w tym miejscu, gdzie tor zbiera się z szosą i ujrzałem tam Jessy, narzeczoną Turbinę. Jej rzucił on pieniądze...

— Dobrze, dobrze, Thickly — rzekł Benevolent — może pan już iść — Turbin — rzekł, gdy konduktor opuścił pokój ufam panu i ufam Jessy. Dziś małe jest tak wiernych i kochających dziewcząt. Jest dla mnie jasne, że pan tej kradzieży nie dokonał. Każdy złodziej bowiem obmyśliłby jakiś wrafnowany plan, starałby się sfingować napad rabunkowy lub coś w tym rodzaju. Tylko głupiec wziąłby pieniądze bez wyszukania sobie uprzednio jakiegoś wiarygodnego alibi... Pan nie jest takim głupcem, Turbin...

— A więc pan wierzy mi, że nie zabrałem pieniędzy?

— Wierzę? Wiem, znam ciebie od dziecka, widziałem jak schodzisz na bezdroża i jak nawędrowałeś do więzienia. Ciężko mi, że od razu przy pierwszej kradzieży zostałeś ujęty.

Ale wiem również, że nie zdradzisz tego, który ci pomógł i wiem, że stałeś zawsze w obronie swoich przyjaciół. Można zrobić jakieś głupstwo, gdy pokusa jest zbyt wielka, ale nie na dla ciebie tak wielkiej pokusy, która by cię mogła nakłonić do zrobienia krzywdy przyjacielowi. A my przecież jesteśmy przyjaciółmi.

— Ale podejrzenie spoczywa na mnie... wszyscy będą myśleli...

— Tylko do chwili gdy znajdziemy złodzieja, a sądzę, że go wkrótce znajdziemy.

Benevolent połączył się telefonicznie ze stacją kolejową i poprosił, aby zgłosiła się do niego obsługa pociągu.

Po kwadransie stanęli przed nim Thickly, maszynista Handy, balacz Smoky i hamulcowy Brakes.

— A więc Thickly jak długie postacie mieliście tego dnia na stacjach — zapytał Benevolent.

— Takie, jak zwykle. W Sprengmill, Countryberth i Countryvend s'aliśmy od dwóch do trzech minut, a w Riverside, gdzie zawsze jest więcej poczty i bagażu, około pięciu minut.

— Nie zauważył pan nikogo podejrzanego?

— Nie, nikogo.

— Hm... a wy Handy i Smoky?

— Nie, nic — odparł Handy, niezrozumiewając się wzrokiem z Thickly.

— Turbin, czy na stacjach

wchodzi pan do pokoju służbowego, aby zalać papierów?

— Nie, załatwienie papierów odbywa się na peronie.

— A więc gdyby k'os wszedł do wagonu pocztowego, musiałby go pan zauważyć?

— Bezwzględnie.

— A pan, Brakes, pan też nie zauważył nikogo podejrzanego — zwrócił się Benevolent do hamulcowego.

— Nikogo.

— Hm. Co to chciałem powiedzieć Brakes, pańska matka była w ubiegłym tygodniu w banku, chciała zaciągnąć pożyczkę na fermę. Nie pożyczym jej pieniędzy... Zazwyczaj tkwi za tym jakieś głupstwo, od matki chce pożyczyc pieniądze i nie mówiąna swojej są one potrzebne. Podczas wolnego dnia Brakes, rzadko się pana widzi w Goldriver...

— Większość wolnego czasu spędzam u mojej narzeczonej w Riverside.

— I zapada pan z nią do domu gry. Nie jest to odpowiednie miejsce dla przyzwyczajonego do czynu. Bardzo wysoko stał się w domu gry... A więc nikt z was nie wie, kto noża Turbinem mógłby dokonać kradzieży.

Wszyscy milczeli.

— Powiem wam dlaczego nikt z was nie wie — przerwał milczenie Benevolent — ponieważ złodziej należał do personelu i nie przywiązywaliśmy do tego uwagi, że wchodzi on do wagonu pocztowego. Na każdym po-

stou należało tylko pokręcić i tą kombinacją kasy — nie było to trudne gdy całymi dniami obserwowało się jak to robi Turbin — a w Riverside przekręcić ciężką kasę, opróżnić ją i z powrotem zamknąć drzwi. Gdybym był Brakesem, nie uczyniłbym inaczej...

— Ale... ja... panie... ja...

— Posłuchaj mnie synu, byłby to poważny cios dla twojej matki, gdybyś powędrował do więzienia, a gdy będziesz kłamał, to nie widzę dla ciebie innego wyjścia. Gdy zaś odświeżysz pieniądze, dostaniesz wymówienie, otrzymasz odeszkodowanie i będziesz miał trochę pomadał na fermie. Co powiesz na to, chłopcze?

— Wziąłem pieniądze, panie Benevolent...

— Tak, tak mój chłopcze. A gra hazardowa jest tylko przyjemnością dla tych, co potrafią wygrać, a nie znam nikogo kto by posiadał tę sztukę. Teraz może iście iść, tylko proszę abyscie nikomu nie opowiadali co tu się rozegrało...

Gdy Benevolent został w pokoju z Turbinem, położył mu rękę na ramieniu i rzekł:

— Zawiałowca stacji Springmill jest już stary, zarobił uczciwie na emeryturę Posada ta dała o trzydzieści dolarów więcej niż twoja, sądzę, że z tej pensji będziesz mógł już utrzymać żonę. No, a teraz uciekaj i pozdrów ode mnie Jessy



# Kompan Antka Chama i Hipka Wariata potworny morderca służącej na czele zuchwalej szajki opryszków

Warszawskim władzom śledczym udało się niedawno wpaść na trop wyjątkowo niebezpiecznej szajki opryszków, grasujących ostatnio na terenie okolic podstołecznych.

Prowadząc dochodzenie w związku z kilku napadami policja ustaliła, iż kosztem jej jest znany, niebezpieczny przestępca Bolesław Frelek, mieszkaniec osiedla Stara Miłosna.

Zwolniony z więzienia, gdzie odsiadywał karę za bestialskie zamordowanie służącej, opryszek dobrał sobie do pomocy kilku notorycznych bandytów i wspólnie z nimi rozpoczął „robotę”. Alarmowana ciągle policja kilkakrotnie była już na tropie rabusiów, zawsze jednak udawało się Frelkowi zatrzeć za sobą ślady i zbiec. Po napadzie ułatniali się oni z tego miejsca i chronili się przeważnie w Warszawie w dobrze zakonspirowanych przed okiem władz melinach.

Przed kilku dniami okazało się, iż „banda wypłynęła” znów na widownię w powiecie garwońskim. Na powracających z jarmarku kilku gospodarzy napadło trzech zamaskowanych bandytów, rabując ofiarom pod

grozą rewolwerów znaczną sumę pieniędzy.

Następnego dnia ograbiono z pieniędzy kupca Hersza Milnowera z Borzuchowa. Napastnicy zabrali mu 200 zł. i poranionego porzucili w przydrożnym rowie.

Policja zarządziła energiczne dochodzenie o pościg za zbrodniarzami. Zorganizowana obława uwięziona została pomyślnym rezultatem. Schwytanych bandytów, zakuto w kajdany i

pod silną eskortą przetransportowano do więzienia. Prócz Frelka ujęto jego towarzyszy: Michała Żołądka ze wsi Majdan oraz Ignacego Octaszewskiego z Okuniewa.

Właźce likwidują obecnie całą działalność bandy, ustalając nazwiska reszty współników Frelka oraz paserów, którym sprzedawał on zrabowane rzeczy.

Warto przypomnieć, że aresztowany Frelek w „godnym” to-

warzystwie słynnych bandytów, Antka Gustaszewskiego (przezwickiem „Cham”) i Hipolita Ryttera (przezwickiem „Hipolit Wariat”) przed kilku laty zamordował służącą Anczewską w domu dyr. Loewensteina przy ul. Foksał (dziś Pierackiego). Frelek odgrywał wówczas rolę „na rzezonego”, nieszczęśliwej Anczewskiej i on to sprowadził morderców, którzy mieli poza tym obrabować kasę dyr. Loewensteina.

## Oszukańczy karnawał na lodzie

z gościnnym występem czarodziejki lodu, Sonii Henie

Szereg zamożniejszych osób w stolicy otrzymało przed tygodniem ozdobne zaproszenia na filantropijny „Karnawał na lodzie”. Na pierwszej stronie zaproszeń figurowała lista protektorów imprezy. Ponieważ lista zawierała głośne i znane nazwiska, nikomu nie przyszło na myśl, że zachodzi tu sprytne oszustwo.

Program „Karnawału na lodzie” zapowiadał szereg fascy-

nujących zabaw i atrakcyj. Między innymi zapowiadano występ słynnej... Sonii Henie, oraz popisy szeregu sław europejskich.

Całkowity dochód z imprezy przeznaczony był na „Towarzystwo Pomocy dla wdów i sierot po poległych wojskowych”.

Piękny cel imprezy, niska cena na zaproszenia (10 złotych), oraz zapowiedziane atrakcje spowodowały, że niebawem wszystkie zaproszenia zostały sprzedane. Należność za zaproszenia zbierało kilku specjalnie upoważnionych inkasentów. Wystawiali oni na otrzymane kwoty pokwitowania ze stemplem Towarzystwa Pomocy. „Karnawał na lodzie” miał się odbyć 10 bm. na rzekomo specjalnie przygotowanym lodowisku na Dynasach, o godz. 20-ej.

W oznaczonym czasie zaczęły zjeżdżać na Dynasy samochody prywatne i taksówki, wioząc wystrojonych gości. Wówczas dopiero wyszło na jaw, że „Karnawał na lodzie” jest zwykłą aferą oszukańczą.

Poszkodowani złożyli skargę do policji, która wszczęła energiczne dochodzenie i ustaliła, że inicjatorem, oraz głównym organizatorem oszukańczych imprez jest znany i wielokrotnie karany aferzysta, Menasze Goldblut, nigdzie nie meldowany.

W roli inkasentów wystąpili: Mateusz Tatar (Dzika 4), któ-

### Zwolnienie księży z aresztu

BERLIN. Niemieckie Biuro Informacyjne donosi: W okresie przedświątecznym zostało zwolnionych z aresztu śledczego około 60 księży „Bekentniskirche”.

W więzieniu pozostaje w dalszym ciągu proboszcz Niemoeller oraz ci z pośród księży, w sprawie których śledztwo nie zostało dotychczas ukończony.

### Zbiórka na fundusz szkolnictwa za granicą

Pod wysokim protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Prof. Ignacego Mościckiego, Pana Marszałka Polski Edwarda Smigłego-Rydzę i Jego Eminencji Prymasa Polski Ks. Kardynała dr. Augustyna Hlonda odbędzie się w dniach od 15 stycznia do 15 lutego r.b. na terenie całego państwa zbiórka na fundusz szkolnictwa polskiego zagranicą.

### CZYTAJJCIE

„WESOŁE WIADOMOŚCI”

### Posiedzenie Rady Funduszu Pracy

Dn. 11 stycznia br. w gmachu Ministerstwa Opieki Społecznej odbyło się pod przewodnictwem pana ministra opieki społecznej Mariana Kościakowskiego posiedzenie Rady Funduszu Pracy.

Na wstępie przemówienie wygłosił p. m.n. Kościakowski, po czym sprawozdanie złożył dyrektor Funduszu Pracy: plk. Michał Gnoński.

### Proces badczy pisma św.

KRÓLEWIEC. W Królewcu odbył się proces t. zw. badczy pisma św. Akt oskarżenia zarzucał dwu oskarżonym działalność antypaństwową. Jeden z oskarżonych skazany został na 1 lata więzienia, drugi na 2 lata.

### Szczyry zagryzły dziecko

KRÓLEWIEC. Z Kowna donoszą: W majątku Kulwa, w powiecie janowskim szczyry zagryzły dziecko robotnika. Znalaziono je martwe rano z wygryzionymi oczami.

## Zagadkowe samobójstwo młodej pary małżeńskiej

Wielkie wrażenie w Poznaniu wywarła wiadomość o zagadkowym samobójstwie popełnionym przez młodą parę małżeńską, 24 - letniego Stanisława i Zofię Fliegelów.

Kiedy rano nie można było się dostać do ich mieszkania, wezwano policję i wyważono drzwi. W mieszkaniu unosił się silny zapach gazu. Ponieważ nie można było ocucić zatrutych, wezwano lekarza, który stwierdził, że wszelka pomoc jest już spóźniona, ponieważ śmierć nastąpiła przed kilkoma godzinami.

Mieszkanie wypełniała tak

olbrzymia ilość gazu, że dwie osoby, które brały udział w ratunku, Antoni Wojciechowski, oraz Jan Szymczak ulegli zatruciu. Stan Wojciechowskiego jest ciężki, umieszczono go w szpitalu.

Po oczyszczeniu mieszkania z gazu policja wszczęła śledztwo, chcąc ustalić przyczyny samobójstwa. Na razie jednak nie można było ustalić powodu Fliegelowie zostawili tylko listy pożegnalne do rodziny, w których proszą aby ich wspólnie pochowano, natomiast nie wspominają słowem, o przyczynach, które skłoniły ich do tego desperackiego kroku.

## Zaloba w Argentynie po katastrofie samolotowej, w której zginął syn prezydenta

BUENOS AIRES. Katastrofa samolotu argentyńskiego w Urugwaju wywołała wstrząsające wrażenie w kraju i za granicą. Prezydent Justo udał się specjalnym pociągiem do Montecaseras, aby wziąć udział w przeżyciu ofiar katastrofy do Buenos Aires.

Wśród ofiar katastrofy znajdują się oprócz syna prezyden-

ta Justo, szef gabinetu wojskowego, plk. Schweizer, ppłk. Bergamini, dowódca pułku lotniczego, podsekretarz stanu w ministerstwie marynarki Breschnik, dwaj podpułkownicy, major, kapitan, mechanik pokładowy i radiotelegrafista.

W chwili katastrofy przy sterze samolotu znajdował się ppłk. Bergamini.

## Za wykrycie sprawców porwania dziecka plk. Lindbergha rozdzielono nagrody pieniężne

TRENTON (New Jersey). Wczoraj dokonano podziału 25 tys. dolarów, przeznaczonych przez stan Jersey na nagrodę za wykrycie sprawców porwania dziecka plk. Lindbergha. Podziału dokonał gubernator pomiędzy około 100 osób.

Największą część — 7.500 do-

larów otrzymał posługacz ze stacji benzynowej w pobliżu N. Jorku Walter Lyle, który rozpoznał Hauptmana, zaś murzyni Lorry Driver i William Allen, którzy znaleźli włókno dziecka, otrzymali po 5000 dolarów, Reszta osób otrzymała sumy znacznie mniejsze.

## Roszczenia o rentę inwalidzką

Wobec masowego zgłaszania przez robotników roszczeń o świadczenia emerytalne, zakład ubezpieczeń społecznych wyjaśnia, że roszczenia o rentę inwalidzką należy zgłaszać do miejscowej ubezpieczalni społecznej. Roszczenia mogą być zgłaszane pisemnie lub ustnie. Do roszczeń należy dołączyć następujące dokumenty: 1) legitymację ubezpieczeniową, 2) metrykę urodzenia, 3) zaświadczenie pracodawcy o zwolnieniu z pracy z podaniem przyczyny zwolnienia z pracy, przy czym to zaświadczenie powinno być wystawione przez pracodawcę w miarę możliwości na formularzu, na jakim wydawane są zaświadczenia

dla funduszu pracy, 4) metryki urodzenia dzieci poniżej 17 lat życia dziewcząt, 5) jeżeli zgłaszający roszczenia otrzymuje rentę wypadkową, powinien również dołączyć do roszczenia ostatnią decyzję zakładu ubezpieczeń społecznych w sprawie tej renty.

Niedostarczenie przez zgłaszających roszczenia wymaganych dokumentów narazi ubezpieczalnie społeczne na przeprowadzenie zbędnej korespondencji oraz utrudnia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych ostat. czynne załatwienie roszczeń.

## Na 47 lat więzienia skazano członków komunistycznej partii Zach. Białorusi

BRASŁAW. W dniach 10 i 11 b.m. odbyła się rozprawa Sądu Okręgowego na sesji wyjazdowej w Braślawiu przeciwko 12 członkom komunistycznej partii Zachodniej Białorusi z terenu powiatu brasławskiego.

W wyniku rozprawy Rachela Zilbermanówna i Chaja Sera skazane zostały na karę po 8 lat więzienia i pozbawienie praw obywatelskich na lat 10 każda, Estera Rajchelówna, Michał Ryczałow i Dimitrij Sidorowicz po 7 lat więzienia i pozbawienie praw na lat 10, Men-

del Szulman i Jan Chudoba — po 5 lat więzienia i pozbawienie praw na lat 5.

Z pozostałych oskarżonych trzech skazani zostali po 4 lata więzienia i dwaj po 3 lata więzienia, wszyscy z pozbawieniem praw na lat 5.

W ustnych motywach wyroku Sąd uzasadnił wysoki wymiar kary tym, że wina wszystkich oskarżonych została udowodniona i że 5-ciu oskarżonych było już poprzednio karanych za działalność komunistyczną.

## „Gorączka diamentowa” przyczyną wędrowki 1000 osób do... „raju”

RIO DE JANERIO. W stanie Goyaz powstała dawno niewidziana „gorączka” diamentowa, która spowodowała wędrowkę około tysiąca osób w kierunku miejscowości Das Almas, oddalonej o 20 km od miasteczka Natividades, gdzie podobno kilku „garimpeirów” odkryło dosyć gęste gniazda diamentowe. Również w dystrykcie Sao

Jose De Mossamedes w niewielkiej odległości od miasta Goyaz zwiększyła się w ostatnich czasach bardzo ilość kopaczy diamentów, którym podobno nawet dosyć sprzyja szczęście.

Cała okolica ożywiła się i bar dzo rozwinęła dzięki temu, iż z każdym dniem przybywa coraz większa ilość poszukiwaczy drogich kamieni.

## Surowy wyrok na działacza za ujawnienie tajnego dokumentu

BERLIN. Niemieckie biuro informacyjne donosi z Jeruzolimy, że sąd honor. kongresu sjonistycznego pozbawił na okres 2 lat funkcji członka sjonistycznej rady generalnej Grossmana, delegata na kongres sjonistyczny.

Grossmann w czasie ub. jesieni opublikował tajny dokument, dotyczący rozmów prze-

wódcy sjonistycznego Weizmana z brytyjskim ministrem kolonii Ormsby - Gore na temat rokowań sjonistów z rządem brytyjskim o podział Palestyny.

Wyrok sądu honorowego podkreśla, że złamanie dyscypliny przez Grossmanna pogrzebało zaufanie rządu, W. Brytanii do przewodców sjonistycznych.

## Z. M. P. wierny plk. Kocowi Rozkaz organizacyjny do członków

W dniu wczorajszym p. Jerzy Rutkowski kierownik Zw. Młodej Polski wydał rozkaz organizacyjny do wszystkich członków, w którym czytamy między innymi:

„Plk. Adam Koc ustąpił z szerszego odcinka pracy — z szefostwa

O.Z.N. Ustąpienie to w niczym jednakże nie umniejsza jego zasadniczego autorytetu dla Związku Młodej Polski, który dla żadnych względów, w niczym i nigdy nie zejdzie z linii ustalonej w deklaracjach z dnia 21 lutego i 28 czerwca ub. r.”

KONRAD RYLSKI

# MŚCICIEL

PRAWDZIWE DZIEJE SŁAWNEGO ZBOJNIKA  
DOBROCYŃCY BIEDNYCH I POKRZYWDZONYCH



Było to w czasach przedwojennych. Bogaty kupiec warszawski, Antoni Olgiński, nabył szyb naftowy na Kaukazie i przeniósł się tam z żoną i córką do miasta Grozny.

Tu spotkało Olgińskich wielkie nieszczęście. Grasujący od paru lat w okolicy herszt bandy zbojeckiej, Selim - Chan, porwał ich ukochaną jedynaczkę, Martę.

Gdy Olgiński złożył hersztowi zbojeckiemu żądany okup, Marta wróciła wprawdzie do domu, ale po paru dniach uciekła od rodziców. Pokochała bowiem Selim - Chana i wróciła do niego, by zostać jego żoną.

Ponieważ poszukiwania policji nie przyniosły rezultatu, Antoni Olgiński, przebrany za Czeceńca (Czeceńcy — to ple mię kaukaskie), poszedł w góry, aby odnaleźć swoją ukochaną jedynaczkę.

Selim - Chan jeszcze jako młody chłopiec został skazany na 20 lat katorgi za to, że przebił kindzalem oficera rosyjskiego, który chciał wziąć przemocą piękną żonę Selima.

Selim - Chanowi udało się jednak uciec z Sybiru w bardzo pomysłowy sposób. (Jako „nieboszyk” został wywieziony w trumnie). Po powrocie do stron rodzinnych pomógł śmierć swojej żony, którą doprowadził do samobójstwa jakiś oficer carski.

Po tym Selim - Chan zorganizował bandę wiernych mu, nieustraszonych Czeceńców, którzy postawili sobie za zadanie „rozdzielać pieniądze bogaczy”. Porywali ludzi bogatych, a o trzymanych od nich okup pieniędzy rozdawali ubogim mieszkańcom gór.

Wysłane w góry całe oddziały policji i wojska nie mogły schwycić Selim - Chana, gdyż mieszkańcy gór ukrywali u siebie swego dobroczyńcę i nie chcieli nigdy wydać jego kryjówek.

Śmiałe napady Selim - Chana głośne były w całej Rosji, a nawet za granicą.

Między innymi słynny był jego napad na kasy kolejowe, oraz napad rabunkowy na pociąg pocztowy Moskwa — Baku.

Jeden oficer carski, Kibirow, postanowił za wszelką cenę schwycić Selim - Chana. By ten cel osiągnąć, przebrał się za ubogiego Czeceńca (urodzony no Kaukazie, znał dobrze mowę Czeceńców) i w tym przebraniu udało mu się dostać do bandy Selim - Chana. Pozyskał sobie — jako odważny „Czeceńiec Ali” — jego całkowite zaufanie.

W kilka tygodni mniej więcej przed tymi wypadkami Selim - Chan przysłał do jednego ze swoich ludzi, do Szamana, jakiegoś starca, podejrzanego o szpiegostwo. W tej samej wsi, do której przysłał starca, przebywała też i Marta. Marta poznała w starcu swego ojca, który od dawna wędrował po górach, by odnaleźć swą jedynaczkę.

Staremu Olgińskiemu groziła śmierć, bo Szaman był przekonany że on jest szpiegiem. Marta powiedziała Szamanowi, że chce pomówić ze starcem.

Marta powiedziała Szamanowi całą prawdę i poprosiła żeby przyprowadził do niej starca, jej ojca. Gdy starzec wszedł do pokoju, Marta wpadła w jego ramiona, płacząc jak małe dziecko.

Potem długo ze sobą rozmawiali, przy czym stary Olgiński starał się namówić Martę, ale nadaremnie, żeby wróciła do domu.

Obecny przy tej scenie Szaman nic nie rozumiał z ich rozmowy, bo mówili po polsku. W jego umyśle powstało podejrzenie, że Marta jest w zмовie z tym starcem-szpiegiem.

Szaman chciał zaraz urządzić sąd nad starym Olgińskim, ale za wstawieniem Marty postanowił tę sprawę odłożyć, aż do przybycia Selim - Chana. Do tego czasu starzec miał przebywać w zamknięciu u Szamana.

Tymczasem Kibirow przybył do Kisłowodzka. Dowiedział się tu, przypadkowo zresztą, że milioner amerykański John Smith zjechał do pensjonatu Niagara.

Kibirow w towarzystwie jednego ze swoich ludzi oczekiwał wyjścia amerykańskiego milionera z pensjonatu. W pobliżu kręcił się Esand, który miał porwać Amerykanina. Nagle z pensjonatu wyszedł Amerykanin ale... w towarzystwie ojca Kibirowa.

Aby pokryć zmieszanie, które go opanowało, Kibirow powiedział do swego towarzysza, że starzec, rozmawiający z Amerykaninem, jest general-gubernatorem Michejewem.

Esand omylił się i zamiast porwać Amerykanina, porwał za konia towarzyszącego mu ojca Kibirowa.

Od chwili rozmowy z ojcem Martą, złamana na duchu, oczekiwała przybycia Selim - Chana. Gdy Selim - Chan przybył wreszcie, powiedziała mu, że przysłał przez niego starzec jest jej ojcem.

Selim - Chan przyprowadził starego Olgińskiego do swojej salki, do Marty.

Nagle do pokoju wpadł Kadi z okrzykiem: „Esand przywiózł amerykańskiego milionera”.

Esand przywiózł do Selim - Chana starego Kibirowa. Gdy stary Kibirow zrozumiał, że Selim - Chan bierze go za Amerykanina, powiedział: „ja jestem Rosjaninem”.

Selim - Chan odesłał starego Kibirowa do Szamana, postanowiwszy zaczekać z załatwieniem tej sprawy aż do powrotu „Alego”. Potem nastąpiła rozmowa między Selim - Chanem, Martą i jej ojcem.

Marta oświadczyła stanowczo, że nie odejdziesz nigdy od Selim - Chana. Stary Olgiński ułożył się do snu w mieszkaniu Marty, ale gdy naza jutro rano Selim - Chan wszedł do pokoju, starca tam nie było...

Nie namyślając się długo Selim - Chan wybiegł z salki, aby pogonić za starym Olgińskim.

Natknął się zaraz na Esandę, który trzymał straż i baczył pilnie, czy nikt nie zbliża się do wsi od strony doliny.

— Czyś nie zauważył jakiegoś starca? — zapytał gwałtownie Selim - Chan.

— Nie, Chanie, nikogo nie widziałem.

— Czy to jest możliwe?

— Czuwałem bez przerwy, nie widziałem, żeby ktoś schodził w dolinę.

Selim - Chanowi wpadło na myśl, że może starzec poszedł wyżej w góry. Wziął sobie więc do pomocy Kadiego i obaj zaczęli wspinać się coraz wyżej po wąskiej, kamienistej ścieżynie, Selim - Chan

nie mylił się. Stary Olgiński leżał pod głazem i spał smacznie.

Selim - Chan obudził go. Stary Olgiński spojrzął na Selim - Chana wystraszonym mocno i zdumionym wzrokiem. Tego się nie spodziewał! Rozumiał, że będą go szukać po drodze, wiodącej w dolinę. Ukrył się więc w miejscu wyżej położonym, pod skałą, postanowiwszy dostać się potem becznymi ścieżkami do najbliższego posterunku policji i dać znać, że Selim - Chan przebywa we wsi Dariak.

Olgiński był przekonany, że gdy tylko Selim - Chan zginie, gdy wpadnie w ręce policji, Marta w krótkim czasie zapomni o nim.

Tymczasem stary Olgiński zasnął pod głazem, gdyż przez całą noc oka nie zmrzurył.

— Dlaczego pan uciekł? — zapytał Selim - Chan starego. — Co to ma znaczyć?

— Chciałem się sam puścić w drogę, bez opiekunów...

— Ale droga prowadzi przecież w dół, w dolinę... Skądże więc pan tutaj?... — spojrzął Selim - Chan ostro na starego.

— Było ciemno, więc nie widziałem drogi przed sobą...

— Gdy się ma jakieś złe zamiary, nie można znaleźć drogi... — odparł Selim - Chan wielomówiącym tonem.

Przez chwilę Selim - Chan naradzał się po cichu z Kadim. Kadi kiwał potwierdzająco głową.

— Pójdzie pan z tym dzigitem... — odezwał się Selim - Chan, wskazując na Kadiego.



Po chwili zauważył, że kilku Czeceńców niesie człowieka, którego głowa zwisa bezwładnie.

— Dokąd? — pyta stary Olgiński.

— Panie Olgiński, teraz jest pan moim więźniem! — powiedział ostrym głosem Selim - Chan.

— To znaczy... że będzie mnie tu pan nadal więził u siebie? Czy to mało jeszcze, że porwał pan moje dziecko? Chce pan zgładzić i jej ojca? — zawołał wzburzonym głosem stary Olgiński.

— Obchodzę się bezlitośnie z ludźmi, którzy mają względem mnie jakieś złe zamiary... Pana oszczędzałem, ale... nie będzie pan mógł wrócić tak prędko do domu... Stracił pan już tyle czasu na poszukiwanie córki, więc straci pan jeszcze kilka miesięcy...

— Jakim prawem zatrzymuje mnie pan tutaj? Chce pan znów okupu? — stary Olgiński trząsał się cały ze wzburzenia, zapominając, że igra teraz z ogniem...

— Panie Olgiński, proszę mi powiedzieć prawdę... Chciał pan zawiadomić policję, gdzie ja i pańska córka się znajdujemy, czy tak? — Spojrzął Selim - Chan przenikliwie w oczy starego.

— Nie... Nie zrobię tego...

— Daje pan słowo honoru?

**Przy zakupach powołujcie**

**się na ogłoszenia**

**w naszym piśmie**

— Daję słowo honoru...

— Kadi, puszczam wolno tego człowieka... Niech sobie idzie... — odezwał się wtedy Selim - Chan. — On dał słowo honoru... Czy chce się pan pożegnać ze swoją córką? Nie zobaczy jej pan przecież tak prędko...

Stary Olgiński zdrzął instynktownie.

— Nie... Widzenie się z nią sprawia mi ogromny ból... — odparł.

— A możeby jeden z moich ludzi podwiózł pana na koniku z dziesięć wiorst? Przecież pan jest bardzo osłabiony...

— Nie... Nie żądam tego od pana...

— A więc, daje pan słowo honoru, że nie zdradzi pan własnej córki?

— Daję słowo honoru...

Selim - Chan i Kadi sprowadzili starego na ścieżkę, wiodącą w dolinę. Potem już stary poszedł sam dalej. Nie zauważył wcale, że w pewnej od niego odległości idzie za nim krok w krok Czeceńiec, który nie spuszcza go z oka...

Marta dopiero co wstała ze snu, gdy Selim - Chan wrócił do salki. Zapytała Selima, kto tu był tak wcześniej w chacie.

— Ojciec twój uciekł, — odpowiedział.

— Uciekł? — zbladła Marta.

— Tak.

Opowiedział jej dokładnie przebieg całego wydarzenia, ale o jednym przemilczał: o tym mianowicie, że Kadi idzie krok w krok za starym Olgińskim... Kadi miał obserwować starego i, gdyby zauważył, że stary wchodzi na posterunek policji, miał zaczekać, aż wyjdzie, i zaprowadzić go jako więźnia do obozu Selim - Chana.

— I nie chciał się ze mną pożegnać? — drżała Marta na całym ciele.

— Czy wiesz, dlaczego nie chciał się z tobą pożegnać? Dlatego, że ma nadzieję zobaczyć cię wkrótce... Przy pomocy policji... — oświadczył Selim - Chan.

— Jeżeli tak, to musimy natychmiast opuścić wieś! — wykrztusiła Marta.

— Tak, dziś jeszcze po południu musimy stąd odejść, Marto... Szkoda... Chciałem go tu zatrzymać na dłuższy czas, ale nie chciałem ci sprawiać przykrości...

— Nie wierzę, żeby tak postąpił...

— Ja znam się dobrze na ludziach, Marto... On jeszcze dzisiaj zamelduje na pierwszym lepszym posterunku policji, gdzie ty się znajdujesz... O siebie nie obawiałbym się... Ale ty z dzieckiem... Trudno, musimy się stąd oddalić... Ale przed tym muszę odebrać tego starego Rosjanina, którego Esand przyprowadził zamiast Amerykanina. Hm... Już dużo czasu minęło, od chwili, gdy zapiały pierwsze koguty, a Alego jak nie ma, tak nie ma... Co się z nim mogło stać? — mówił Selim - Chan jakby do siebie samego.

Selim - Chan udał się do Szamana. Gdy Chan ukazał się we wsi, wszyscy jej mieszkańcy zaczęli go witać, padając przed nim na twarz i całując kraj jego długiego baszmetu (burki).

Kobiety biegnęły za nim, błogosławiąc go głośno. Ze wszystkich salki wybiegano na jego powitanie.

Aby odpokutować za swoje błędy, Szaman obchodził się ze starym Kibirowem z ogromną troskliwością. Starzec był wprost wzruszony tym zachowaniem się Szamana i pomyślał, że jego własne dzieci nie obchodzą się z nim lepiej...

Zapytany przez Selim - Chana, jak się z nim tu obchodzono, stary Kibirow odpowiedział, że czuł się tu doskonale i przez tę noc wrócił do sił.

— Uwolnić pana na pewno, ale muszę koniecznie zaczekać z tym aż do przybycia pewnej osoby, oświadczył Selim - Chan. — A więc, mój Panie, nie tak straszny diabeł, jak go malują, co?... Sądził pan zapewne, że Selim - Chan pożre pana żywcem, prawda? Cha - cha - cha...

— Tyle się nasłuchałem o panu...

Gdy Selim - Chan wyszedł z chaty Szamana, zobaczył z daleka większą grupę ludzi, rozprawiającą o czymś żywo. Wyglądało to tak, jakby się wydarzyło jakieś nieszczęście. Po chwili zauważył że kilku Czeceńców niesie człowieka, którego głowa zwisa bezwładnie, a twarz jego jest zraniona.

Kilku mężczyzn odłączyło się od grupy i pobiegło do Selim - Chana.

— Co się stało? — zawołał Selim - Chan. — Kim jest ten dzigit, którego tam niosą?

— Nie poznajesz go, Chanie? — odezwał się Kadi, który również nadbiegł. — To przecież Ali...

Dalszy ciąg jutro.

# KRONIKA KRAKOWA

## Wojew. krakowskie ufunduje ścigacz morski

Hojny dar m. Krakowa

Wczoraj w Klubie Społecznym w Krakowie odbyło się zebranie obywatelskie zwołane z inicjatywy Ligi Morskiej i Kolonialnej.

Na zebranie przybyli liczni przedstawiciele organizacji społecznych, zawodowych i wojskowych oraz władz z wicewojewodą dr. Małaczyńskim, gen. Mondem, wiceprezydentem m. dr. Klimeckim i starostą grodzkim Wolanieckim na czele.

Zebranie zagałę prezes zarządu okręgowego Ligi Morskiej i Kolonialnej gen. Mond, poczem prezes dyr. poczt pułk. Spett szczegółowo zapoznał zebranych z podjętą akcją ufundowania przez społeczeństwo województwa krakowskiego ścigacza morskiego.

Ścigacz taki jest najdrobniejszą jednostką morską bojową i kosztuje około 600.000 zł., a nośność będzie nazwę — Kraków.

Fundusze na ten cel zgromadzone zostaną za pomocą zbiórki powszechnych dla zorganizowania i przeprowadzenia których powołany został specjalny komitet obywatelski.

W tym miejscu prezydent dr. Klimecki oświadczył, że miasto Kraków deklaruje na fundowanie ścigacza kwotę 5.000 zł.

Następnie wybrano obywatelski komitet wojewódzki w skład którego wchodzi szereg wybitnych osobistości z prezesem Gregerem i rektorami wyższych uczelni krakowskich na czele.

Postanowiono także zwrócić się z prośbą o przyjęcie protokółu nad komitetem do JE. Ks. Metropolity A. S. Sapiehy, wojewody dr. Tymiańskiego i do wódcy OK. gen. Narbut Łuczyńskiego.

Dziękując licznie zebranych za przybycie gen. Mond zamknął posiedzenie.

Natychmiast po zebraniu cech szewców i cholewkarzy m. Krakowa zadeklarował swój finansowy udział w zbiórce.

### TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO:

Dziś „Gaźdzka rozmarynu“

### „RIGOLETTO“ w teatrze krak.

Drugi i ostatni występ słynnych śpiewaków zagranicznych Dinu Badescu i Bébana Tessiana odbędzie się w operze Verdi'ego „Rigoletto“ w poniedziałek dnia 17 b. m.

### TEATR BAGATELA

#### NOWA REWIA W BAGATELI

Dziś we czwartek wchodzi na afisz Bagateli nowa wesoła, pełna humoru rewia pt. „Szkoła humoru“

Rewia ta zawiera wesołe i ciekawe momenty satyryczne i stanowi niewątpliwie miłą rozrywkę.

Ponadto film „Krew na morzu“.

#### WESOŁA REWIA LWOWSKA

Świetny zespół artystów operetki i rewii lwowskiej będąc obecnie w objeździe po całej Polsce zatrzyma się przez kilka dni w Krakowie, gdzie wystąpi w Sal. Saskiej, przy ul. św. Jana 6.

Grana będzie mozaika operetkowa pióra znanego poety H. Zbierzchowskiego p. t. „Co wolno wojewodzie“.

Występy rozpoczną się dziś o godzinie 7.15 i 9.15 wieczorem.

### REPERTUAR KIN:

APOLLO: Więzień królewski

ADRIA: Dziewczęta z Nowolipek

ATLANTIC: „Siódme niebo“

dzina.

PROMIEN: Czar Cyganerii

ŚWIT Droga cesarska.

SZUKA: Królowa Przedmieścia

UCIECHA: Linia Maginota.

STELLA: Znachor

WANDA: Ich 100 i ona jedna

## RADIO

6.15 audycja poranna 11.40 płyty 11.57 sygnał czasu 12.03 audycja południowa 13.00 audycja dla dzieci wiejskich 14.45 wiadomości bieżące 14.50 płyty 15.25 wiadomości gospodarcze 16.15 koncert rozrywkowy 16.50 pogadanka aktualna 18.00 wiadomości sportowe 18.15 Mało znane kolendy 18.40 dokąd jechać w święto 18.55 program na dzień następny 19.00 teatr wyobraźni 20.00 pogadanka aktualna 20.10 koncert rozrywkowy 22.50 dziennik wieczorny 23.00 muzyka taneczna

### NOCNY DYŻUR APTEK

Apteka pod Złotym Słoniem Grodzka 22.

Pod Jagiellą Pl. Matejki 3

Przy Parku Krakowskim Wybickiego 1

Pod Trzema Koronami Retoryka 1

Pod Murzynem Krakowska 19

#### W Podgórzu,

Pod Hygeą Kalwaryjska 27

### NOCNY DYŻUR LEKARZY

Dalętówna Z. — Sarego L. 4, tel. 105-20

Cisek Adam — Wrocławska L. 11a

tel. 128-80

Haas Wiktor — Łobzowska L. 2,

tel. 156-26

Geller Jakób — Krakowska L. 21,

tel. 116-76

### TYLKO w jedynej pralni

„PERŁA“

10 gr. Pranie kołnierzyka 10 gr.

Czyszczenie ubrania

ZŁ 3.50

Czyszczenie sukni

ZŁ 2.—

Centrala: Kraków, Wolnica 8

Filia: Wrzesińska 1

## Usiłowane samobójstwo nie daje prawa

do zasiłku chorobowego

Czy usiłowanie samobójstwa, którego następstwem jest kalectwo lub choroba, uprawnia ubezpieczonego do otrzymania zasiłku chorobowego?

W tej interesującej kwestii wyjaśnia Zakład Ubezpieczeń Społecznych że choroba spowodowana usiłowaniem samobójstwa nie uprawnia do otrzymania zasiłku chorobowego.

## Sprawcy głośnego zabójstwa w Rakowicach, przed sądem w Krakowie

W lipcu r. ub. głośnym echem odbiło się zabójstwo jakie miało miejsce w Rakowicach.

Do lokalu restauracyjnego Stanisława Zychali w Rakowicach dnia 26 lipca ub. r. przyszło towarzystwo składające się z kilku osób zajmując stolik.

Po pewnym czasie gdy towarzystwo raczyło się już wódką, do tej samej restauracji przyszedł Jan Lewinger agent handlowy i Władysław Moskiewicz handlowiec, obaj zamieszkali w Krakowie i zajęli sąsiedni stolik.

Władysław Moskiewicz zamówił flaszkę wódki i gdy wódka znalazła się na stoliku, wówczas ze sąsiedniego stolika podszedł Szczepan Rychlik i za brał flaszkę zamówioną przez Moskiewicza.

Na tym tle powstała pomiędzy Moskiewiczem i Lewingerem a Szczepanem Rychlikiem awantura, która na podwórzu zamieniła się w krwawą bójkę. Podczas bójki używano noży.

W trakcie tejże bójki Rychlik otrzymał 7 ran kłótych i po

przewiezieniu go do szpitala, św. Łazarza zmarł.

Moskiewicza oraz Lewingera aresztowano wówczas i osadzono w więzieniu karno śledczym w Krakowie, pod zarzutem zabójstwa Rychlika.

Wczoraj obaj oskarżeni stanęli przed sądem w Krakowie. Obaj do winy się nie przyznali.

Sąd skazał obu oskarżonych po 5 lat więzienia.

Rozprawie przewodniczył s. o. dr. Bartynowski oskarżał prokurator dr. Jarosiński.

## 300 tys. zł na rozbudowę szpitala św. Łazarza

Dyrekcja szpitala św. Łazarza w Krakowie uzyskała ostatnio 300.00 zł na rozszerzenie oddziału zakaźnego prof. dr. Kostrzewskiego o 40 łóżek.

W projekcie jest również przystąpienie do budowy nowego gmachu dla oddziału chirurgicznego szpitala.

Dzisiaj chirurgiczny otrzymał aby klinika laryngologiczna.

Rozbudowa szpitala obliczona jest na okres lat 5.

## Zabił przyjaciela cepem

Urząd śledczy w Krakowie otrzymał wczoraj rano wiadomość o tragicznym epilogu bójki, jaka miała miejsce w powiecie gorlickim.

We wsi Borki Nizińskie doszło do sprzeczki między przyjaciółmi Kazimierzem Krempką, i Julianem Dudasiem.

W trakcie bójki Krempka po bił Dudasia bijakiem od cępa tak dotkliwie, że pobity zmarł po 3 godzinach.

Dudaś zbiegł i ukrywał się. Trapiiony jednak wyrzutami sumienia zgłosił się obecnie do sądziego i został aresztowany.

## Echa konfiskaty „Motorów“

W związku z wyrokiem sądu okręgowego w Krakowie za twierdzącym w całości kon-

fiskatę „Motorów“ Emila Zegadłowicza, zastępca prawni autora adw. dr. Putek wnosi

skargę apelacyjną do wyższej instancji.

### Odczyt prof. Sosnowskiego

Odczyt prof. Kazimierza Sosnowskiego „Słowiańskie Alpy Jezioro Bled“ z ilustracjami fotograf. urzędu Polskie Towarzystwo Krajoznawcze w piątek o godz. 7-mej wieczór w sali Instytutu Geograficznego ul. Grodzka 64.

Wstęp wolny.

### Echa kradzieży płyt gramofonowych przy ul. Grodzkiej

Wczoraj odbyła się przed sądem karnym w Krakowie rozprawa przeciwko Stanisławowi Jarząbkowi, Hradowi i Skrabie, którzy byli oskarżeni o znaczną kradzież wyrobów masarskich na szkodę niejakiego Rażnego, a ponadto mieli według aktu oskarżenia dopuścić się kradzieży płyt gramofonowych w sklepie Hutterera.

W dniu wczorajszym zapadł wyrok, mocą którego oskarżeni zostali z oskarżenia w zupełności uniewinnieni i natychmiast wypuszczeni z aresztu na wolną stopę.

Broniła adw. dr. Ela Pleszowska.

### Echa zajść w Liszkach

Przed sądem apelacyjnym w Krakowie rozpoczął się wczoraj proces 11 oskarżonych o zajścia w Liszkach, które były echem tragicznych zajść w Krakowie.

Proces trwa.

### OBLAWA NA KAZIMIERZU

Wczoraj przeprowadzona została obława na terenie Kazimierza.

Podczas obławy policja zatrzymała 19 osób za różne przestępstwa.

### JESZCZE SĄ NAIWNI

Wczoraj na ul. św. Wawrzyńca w Krakowie nieznanymi sprawcami sprzedano metalowy pierścionek bezwartościowy za kwotę 65 zł. niejakiemu Józefowi Derasowi ze Skawiny.

### KRAKOWSKIE OSTY.

Ceny towarów kolonialnych zostały obniżone

Bez żartów! - Prasa warszawska dawno już roztrąbiła dookoła, że z powodu tego iż na rynkach zagranicznych dawno już uległy obniżce ceny towarów kolonialnych, a więc też władze zainteresowały się i naszymi kupcami kolonialnymi, przyczem poleciły tym ostatnim aby raczyli obniżyć ceny towarów kolonialnych.

To znaczy aby staniały ceny kawy, herbaty, pieprzu, cynamonu, imbiru daktyli i fig.

Bo naprawdę, co który emigrant wróci do nas, to nadziwić się nie może że horrendalnie wysokim cenom artykułów codziennego użytku zagranicą.

Dlatego, że u nas chłopci na wsi i ile znają kawę, to z opowiadania i z czasów służby wojskowej, a o ile ją pije, to w wielkie święta.

A o ile zna jaki z towarów kolonialnych, to napewno figę, - ale na patyku, jak to mówiono dawniej i jak należy odpowiedzieć na pytanie czy obniżono ceny towarów kolonialnych w Krakowie.

Chociaż nieprawda, - bo w jednym z krakowskich sklepów kolonialnych dawniej ceny wisiły wysoko na witrynach, a teraz leżą na wystawie.

Czyli że je obniżono.

(Oste)